

ning foreslås administreret sammen med bygningskunsten, skyldes det, at det som hovedregel er arkitekter, der virker som kunstneriske formgivere, og deres arbejder vil blive bedømt med større sagkundskab i et arkitektudvalg end i kunsthåndværkerudvalget, hvor arkitekter ikke behøver at være repræsenteret.

Den nugældende lovs stk. 2 er udgået, da bestyrelsens bevilgende funktion foreslås ophævet, og administrationen af støtten til kunstnere inden for området andre former for kunstnerisk skabende virksomhed foreslås henlagt til de i § 4, stk. 1, nævnte udvalg, jfr. bemærkningerne til § 1.

Stk. 2 indeholder bestemmelserne om sammensætningen af og beskikkelsesmåden for udvalgenes medlemmer og deres formænd. Udvalget for kunsthåndværket og den kunstneriske formgivning har i forsøgsperioden været beskikket for 1 år ad gangen. Da disse områder nu søges inddraget permanent under fondets virksomhedsområde, vil det være naturligt, at den almindelige 3-årige funktionsperiode, som gælder for fondets andre udvalgsmedlemmer, også kommer til at gælde for medlemmerne af kunsthåndværkerudvalget og udvalget for bygningskunsten og den kunstneriske formgivning.

Under hensyntagen til fondets opgaver bør det fortsat være således, at udvalgene sammensættes af sagkyndige inden for det pågældende kunstneriske område. Med udvalg bestående af få medlemmer har man opnået handlekraftige organer, hvor der er plads for det enkelte medlems personlige indsats, og hvor hvert medlem føler sig direkte engageret i arbejdet og personlig ansvarlig for udvalgets handlinger og undladelser. En væsentlig konsekvens af den administrationsform, der lægger et så stort ansvar og et så stort arbejde på ganske enkelte personer, er, at medlemmernes funktionstid er relativt kort, og at umiddelbar genbeskikkelse ikke kan finde sted.

Stk. 4. Ifølge denne bestemmelse træffer hvert udvalg endelig afgørelse om anvendelsen af de midler, der er til rådighed for den pågældende kunststart. Det betyder, at hverken fondets repræsentantskab, ministeren eller nogen anden myndighed kan ændre de af udvalgene truffne dispositioner over fondsmidler inden for lovens rammer.

Med denne ordning, der har været gældende siden fondets oprettelse i 1964, har man søgt at etablere en administrationsform, som er enkel og praktisk, som sikrer, at bevillingerne administreres af sagkyndige inden for den pågældende kunstart, og som lægger ansvaret også for de endelige

beslutninger hos dem, der besidder sagkundskaben.

Hensigtsmæssigheden af denne administrationsform har dog med mellemrum været overvejet, specielt i tilfælde hvor der af fondet er blevet truffet kontroversielle afgørelser.

Det er af fundamental vigtighed at bevare friheden for den skabende kunst. Den statslige støtte må ikke medføre statslig dirigering og censurering. Den skal sikre den frie kunstneriske udførelse og uafhængighed. Ved at henlægge afgørelserne til organer, der hovedsageligt er valgt af uafhængige myndigheder, og som selv er uafhængige af politiske og statslige myndigheder, skaber man de bedste muligheder for en administration, der ikke tvinger kundesøvelsen i bestemte retninger. Det forekommer heller ikke rimeligt, at en minister skal behandle disse sager, hvor afgørelsen alene træffes ud fra en kunstnerisk kvalitativ vurdering. Sådanne afgørelser, som kræver en professionel kunstnerisk vurdering, bør henlægges til kunstkyndige personer, som får ansvaret for de endelige beslutninger.

Det skal i den forbindelse nævnes, at kulturministrene på den europæiske kulturministerkonference i Oslo i juni 1976 i en resolution om de offentlige myndigheders forhold til de skabende kunstnere bl. a. konstaterede, at det ud fra hensynet til at sikre den kunstneriske frihed ved administrationen af støtteordninger til skabende kunstnere må anbefales at etablere uafhængige organer, hvis virksomhed kunstnerne selv deltager i, og hvis medlemmer udpeges for begrænsede perioder.

Erfaringerne fra fondets virksomhed viser da også, at den gældende administrative ordning i det store og hele har fungeret tilfredsstillende. Naturligvis kan det ikke undgås, at der inden for et område som kunstfondets, er divergerende opfattelser af, hvad der bør støttes, og at der kan ske fejltagelser, men sådanne vil kunne forekomme under enhver ordning. Den eksisterende ordning med uafhængige sagkyndige udvalg forekommer at være den bedste administrative ordning til sikring af et uafhængigt kunstliv og kunstnerisk rigtige afgørelser.

De få afgørelser, der i fondets nu 13-årige eksistens har været genstand for kritik, bør ikke kuldaste en god administrativ ordning. Wechselsmannudvalget har da også i sin betænkning givet udtryk for den overvejende opfattelse, at Statens Kunstfond siden sin etablering har været administreret i overensstemmelse med de intentioner, som lå bag dets oprettelse.